

TAKUSSUTISSIAQ OQAASEQAASERSUGAQ

Una pillugu

Kalaallit Nunaanni eqqartuussisarnermik inatsisip allanngortinnissaanut inatsisissatut siunnersuummut missingiummut (Pinerlunnernit eqqorneqartut inatsisitigut inissisimanerannik pitsanngorsaaneq) pillugu tusarniaassummut akissuteqaatit

1. Tusarniaaneq

Inatsisissatut siunnersuummut missingiut piffissami 2020-imi 26. maajimiit 2020-imi 23. juunip tungaanut oqartussaqaarfinnut kattuffinnullu il.il. tullinnguuttunut tusarniaassutigineqarpoq:

Advokatrådet, Avannaata Kommunua, Danske Advokater, Datatilsynet, Den Danske Dommerforening, Kalaallit Nunaanni Pinerlunnernit Eqqorneqartunut Naalagaaffimmit Taarsiissuteqartarneq pillugu Nævni, Dommerfuldmægtigforeningen, Domstolsstyrelsen, Foreningen af Offentlige Anklagere, Kalaallit Nunanni Illersuisut Peqatigiiffiat, Fængselsforbundet, Nunatsinni Advokatit, Kalaallit Nunaanni Eqqartuussivik, Kalaallit Nunaanni Politiit peqatigiiffiat, Kalaallit Nunaanni Inuit pisinnaatitaaffii pillugit Siunnersuisoqatigiit, Inuit Pisinnaatitaaffiitut Institutti, Justitia, Kommuneqarfik Sermersooq, Kommune Kujalleq, Kommune Qeqertalik, Kredsdommerforeningen, Landsforeningen af Forsvarsadvokater, Landsforeningen KRIM, Kalaallit Nunaata Eqqartuussisuunera, Politiforbundet i Danmark, Kalaallit Nunaanni Politiit pillugit naammagittaalliuuteqartarfik, Qeqqata Kommunua, Retspolitisk Forening, Nunatsinni Eqqartuussivik, Rigsadvokaten, Rigspolitiet aamma Politiit pillugit Naammagittaalliuuteqartarfik Arlaannaannulluunniit Attuumassuteqanngitsoq.

Justitsministeeriaqarfik tusarniaassummut akissuteqaatinik ukunangga tigusaqarsimavoq:

Advokatrådet, Danske Advokater, Datatilsynet, Domstolsstyrelsen, Politiit pillugit Naammagittaalliuteqartarfik Arlaannaannulluunniit Attuumassuteqanngitsoq, Kalaallit Nunaanni Pinerluttunik Isumaginnittoqarfimmut pisortaqarfik Fængselsforbundet, Kalaallit Nunaanni Eqqartuussivik, Inuit pisinnaatitaaffiunut Institutti, Nunatta Eqqartuussivia, Rigsadvokaten aamma Rigspolitiet.

Tusarniaassummut akissuteqaatini tiguneqarsimasuni immikkoortut pingaarnermi matuma ataani issuarneqarput.

Tusarniaassummut akissutit pillugit Inatsisunik Atuutsitsinermut ministeriaqarfiup oqaaseqaatai *uingasunik* allassimapput.

2. Tusarniaassummut akissutit

2.1. Ataatsimut

Advokatrådet, Domstolsstyrelsen, Politiit pillugit Naammagittaalliuteqartarfik Arlaannaannulluunniit Attuumassuteqanngitsoq, Fængselsforbundet, Kalaallit Nunaanni Eqqartuussivik, Rigspolitiet aamma **Rigsadvokaten** inatsisissatut siunnersuummut oqaaseqaatissaqanngillat.

Danske Advokater suliassaqarfimmi pitsannguutit Danmarkimi naammassineqareersut Kalaallit Nunaanni aamma naammassineqarnissaat pitsaasutut isigaat.

2.2. Iltersuineq paasissutissiinerlu

Inuit Pisinnaatitaaffiunut institutut Kalaallit Nunaanni Eqqartuussisarnermik inatsimmik allannguinerit pinerlineqarsimasunut taarsiiviginninnissat pillugit inatsit pillugu peqqussummik allanquinissamut naatsorsuutigineqartumut iluaqutaasumik naapertuutissannginnerisoeq eqqarsaatersuutigineqarsinnaasoq oqaatigineqarpoq, taamaalilluni Kalaallit Nunaanni Eqqartuussisarnermik inatsimmi § 336-mik oqaasertalersuinissamik siunnersuutit eqqortumik pinerlineqarsimasunut taarsiiviginninnissat pillugit inatsimmi § 10, imm. 4-mut innersuunneqarlutik.

Inatsisit atuuttut pillugit inatsisissatut siunnersuummi imm. 2.1.1-imi maannakkut Eqqartuussisarnermik inatsimmi atuuttumi § 336, imm. 2-mi aalajangersakkat Pinerlunnernit Eqqorneqartunut Taarsiissuteqartarneq pillugu Nævni taarsiivigineqarnissamik qinnuteqarnissamut periarfissanik politiit ilitersuisussaataitasut tassungalu atatillugu qinnuteqarnissamut immersugassamik tunniussissasut Justitsministeeriaqarfiup maluginiarpa. Tassunga ilassutitut pinerlunnernit eqqorneqarsimasunut naalagaaffimmit taarsiissutit pillugit inatsisip (pinerlunnernit eqqorneqartut taarsivigineqartarnissaannut inatsit) Pinerlunnernit eqqorneqarsimasunut naalagaaffimmit taarsiissutit pillugit inatsisip Kalaallit Nunaannut atortuulerneranik peqqussutikkut nr. 472, 25. septembari 1984-imeersukkut Kalaallit Nunaannut atuuttussanngortinneqartukkut aamma kingullermik peqqussutikkut nr. 250, 20. marsi 2017-imeersukkut allanngortinneqartukkut politiit ilitersuisussaataa nerat § 10, imm.3-mi allassimavoq.

Taamaalilluni pinerlunnernit eqqorneqarsimasunut taarsiiviginnittarnerit pillugit inatsimmi § 10, imm. 3-mut innersuussinerit inatsisinik atuuttunik allaaserinninnermut ilanngunneqarput, tamannami Justitsministeeriaqarfimmi paasinnittarneq naapertorlugu inatsisissatut siunnersuutip (aamma akuerineqarnerani) saqqummiunneqarnerata nalaanut inatsisitigut inissisimanermut naapertuuttariaqarpoq. Tamanna tunuliaqutaralugu § 10, imm. 3-mut innersuussinerup nalimassarneqarnissaa maannakkut piffissaanngitsoq Justitsministeeriaqarfik isumaqarpoq, naak tusarniaanermi peqqussutissatut siunnersuummik nassiussisoqarsimagaluartoq, tamatumani aalajangersagaq § 10, imm. 4-mut allanngortinneqarnissaa siunnersuutigineqarluni.

2.3. Pinerlineqartumut ikiuuttussat pillugit aaqqiinnermik annertusiinerit

§ 333, imm. 3-mi aalajangersagassatut siunnersuutigineqartunut Justitsministeeriaqarfimmit oqaatsit uku "pissutsit artukkiisut" aamma "ikiorneqarnissamik immikkut ittumik pisariaqartitsineq" qanoq paasineqassanersut **Inuit Pisinnaatitaaffiinit institutimit** nassuiarneqassasut siunnersuutigineqarpoq. Tamatuma saniatigut piunasaqaatit qaqugukkut naammassineqarnissaat ilimagineqarnersut allassimanngitsoq Instituttimit aamma oqaatigineqarpoq, tamannalu instuttimit paasinnitaaseq naapertorlugu pinerlineqartoq

Pinerluttulerinermi inatsimmi § 86-imik (toqutsineq) unioqqutitsineq pissutigalugu toqukkut qimagussimappat.

Eqqartuussisarnermik inatsimmi § 333, imm. 3-mi aalajangersagassatut siunnersuutigineqartup malitsigisaanik pinerlineqartoq pinerlunnerup malitsigisaanik toqukkut qimagussimappat qinnuteqaateqartoqareerneratigut Eqqartuussivimmi pinerlineqartup qanigisaanut, pissutsit immikkut ittut ajornartinngippasuk, pinerlineqartumut ikiuuttussamik ivertitsisoqarsinnaasoq Justitsministeeriaqarfimmit maluginiarneqarpoq.

Justitsministeeriaqarfiup isumaliutersuutai pillugit aamma aaqqissuussineq siunnersuutigineqartoq pillugu inatsisissatut siunnersuummi imm. 2.3.2-mi takuneqarsinnaavoq taamatut pisoqartillugu pinerlineqarsimasumut ikiuuttussanngortitsinermi pissutsit immikkut ittut atuuttariaqartut piumasqaataasoq takuneqarsinnaavoq, taamaalilluni qanigisaasut ilaquttamik ilaannik annaasaqarsimanerat immineq naammannngilaq. Tassunga ilassutitut pisuni tamani sukumiisumik nalilersuinerit tunngavigineqartariaqartut takuneqarsinnaavoq, tamatumani ingammik qanigisaasoq pisuni artorsarnartuni ilisimannittuussanersoq imaluunniit suliassamut pinerluttulerinermut tunngatillugu immikkut ittumik illersuisumik pisariaqartitsinersoq ilanngunneqartariaqarluni.

Aalajangersagassatut siunnersuutip atuuffissaatut killiliinermi Danmarkimi Eqqartuussisarnermik inatsimmi § 741 a, imm. 5-imut, aalajangersakkamullu tassunga nassuiaatinut naapertuutissasoq Justitsministeeriaqarfimmit aamma maluginiarneqarpoq. Taamatut killiliinermi eqqartuussivimmi suliassani pisut tigussaasut tunngavigalugit eqqartuussivinni tamanna pillugu immikkut ittumik pisariaqartitsisoqarneranik naliliiffigisaanni pinerlineqartup qanigisaanut ikiuuttussamik ivertitsisoqartarnissaa siunertaavoq.

Tamanna tunngavigalugu assersuutini taaneqartuni killiliinissat imaluunniit ilimagisaqarnissamut malittarisassanik immikkut ittunik allattuinnissaq siunertaqanngitsoq Justitsministeeriaqarfik isumaqarpoq, tamannami siunertarinngikkaluarlugu aalajangersakkap atuuffianik killiliisinnaammat.

2.4. Paasissutissat illersugaanissaannut malittarisassanut naleqqiullugu inissisimaneq

Inuit pillugit paasissutissanik suliarinninnerit tamarmik kalaallit oqartussaasuinit suliarineqartut inunnut paasissutissanut inatsit malillugu suliarineqassasut **Datatilsynet**immit naatsorsuutigineqarpoq aamma paasissutissat pigineqartut tunngavigalugit, inatsisissatullu siunnersuummi immikkut ittumik immikkoortumi 2.6.2.2-mi allassimasoq nalilersuineq isumaqataaffigalugu. Inuit pillugit paasissutissanik ingerlatitseqqilluni suliaqartarnernut tunngatillugu, internettikkut inuit pillugit paasissutissanik ingerlatitseqqittarnermi, oqaatigeqqunngisaasut aamma paasissutissat inunnut aalajangersimasunut tunngassuteqartut pillugit paasiuminaallisaanissaq ingerlatitseqqinnermi atorneqassasoq Datatilsynip maluginiarpaa. Naggataagut, malittarisassat inuit pillugit paasissutissanik suliarinninnerni attuumassuteqarnerat apeqqutaatillugit, inunnut paasissutissanut pillugit inatsimmi § 56 naapertorlugu siunissami malittarisassatut missingiutaajumaartussat pillugit tusarniarneqassasoq Datatilsynimmit naatsorsuutigineqarpoq matumani inunnut paasissutissat pillugit inatsimmi malittarisassat atorneqanngiffigisinnaasaat pillugit aalajangersakkat ilanngullugit.

Justitsministeeriaqarfimmi Datatilsynemmit oqaaseqaatigineqartut tusaatissatut tiguneqarput. Inatsisissatut siunnersuummi § 336 b, imm. 3-mi aalajangersagassatut siunnersuummi nalunaartussaataaneq pillugu Justitsministeeriaqarfik malittarisassanik erseqqinnerusunik aalajangersaasartuq Justitsministeeriaqarfimmit aamma oqaatigineqarpoq, matumani aalajangiinerit allaffissornikkut oqartussaasunut qaffasinnerusunut naammagittaalliuutigineqarsinnaannginnerat aamma paasissutissiisussaataaneq pillugu inunnut paasissutissat pillugit inatsimmi aalajangersakkat eqqartuunneqartumut atorneqartannginnerat ilanngullugit. Pisinnaatitsineq pillugu aalajangersakkamik taassuminnga atuinermi Justitsministeeriaqarfimmit inunnut paasissutissat pillugit inatsimmi, inatsit taanna peqqussutikkut nr. 1238-kkut, 14. oktobari 2016-imi atuutilersinneqartumi § 56 malillugu Datatilsynet tusarniaaffigineqassaaq.

2.5. Pinerluttoqarsimatillugu pinerluutigineqartoq pissutigalugu suliassiissummi pillaatissartalimmi innuttaasut piunasaqaataasa inatsisitigut suliarineqarnerat

Kalaallit Nunaanni unnerluussisussaataasut suli pinerluttoqarsimatillugu pinerluutigineqartoq pissutigalugu suliassiissummi pillaatissartalimmi inuit piunasaqaataasa inatsisitigut suliarineqarnerannik

isumaginnittussanngortinneqartarnerat **Nunatsinni Eqqartuussivimmi** naleqquttuosorineqanngilaq, tassami inuit piunasaqaataasa inatsisitigut suliarineqarnerannik isumaginninneq pillugu, Nunatsinni Eqqartuussivik malillugu suliat pissutsimikkut imarisamikkullu unnerluussisussaataasut politiitut ilinniarsimasut, inatsisilerinermut tunngasunut piunasaqaataasunik tupigisassaannngitsumik naatsorsuutigineqarsinnaasut suliarinnissinnaanissaannut suliat annertuallaarput.

Tamanna tunngavigalugu ilaatigut pinerlunnernit eqqugaasunik ilitsersuinerit aamma pinerlunnernik eqqugaasup qanigisaanik ikiuuttussanngortitsinissamik periarfissanik annertusaasoqassanersoq aamma suliasat ilaanni inunntu navianartumik pinerluttoqarsimanernut tunngasuni Eqqartuussivimmi inatsisilerituutut ilinniarsimasumik illersuisunngortitsisoqarsinnaanera (suliasat ilungersunartut, suliasani meeqqat pinerlineqarfiini aamma suliasani taarsiivigineqarnissaq pillugu apeqqutini immikkut paasiuminaatsuni) Nunatsinni Eqqartuussivimmit siunnersuutigineqarpoq.

Tamatumunnga ilassutitut suliniutit suli amerlanerusut aamma inatsisissatut siunnersuummut attuumassuteqanngitsut, ilaatigut Eqqartuussisarneq pillugu inatsimmi § 334, imm. 2 naapertorlugu taarsiivigineqarnissamik piunasaqaatinik isummernissaq itigartitsissutigineqarsinnaasoq - aamma inunntu ajoqusersimasunut - paasissutissat suliasami pigineqartut tunngavigineqartut tamakkiisuunngippata, Nunatsinni Eqqartuussivimmit siunnersuutigineqarput.

Kalaallit Nunaanni suliasanik pinerluttulerinernut tunngasunik suliaqarnerni (pinerluttoqarsimatillugu pinerluutigineqartoq pissutigalugu suliasiiissummi pillaatissartalimmi inuit piunasaqaataannik aalajangiisarnerit pillugit malittarisassanik atuuttunik ilusilersuinissamut tunngavissaq Kalaallit Nunaanni Eqqartuussisarneq pillugu Eqqartuussiveqarneq pillugu Ataatsimiititaliarsuup isumaliutissiissutaani nr. 1442/2004-mi, imm. x-imi, kapitali 5-imi, immikkoortuni 5.3.2-mi qupperneq 527-mi allaaserineqarsimasut Justitsministeeriaqarfimmit maluginiarneqarpoq. Tassunga atatillugu Kalaallit Nunaanni Danmarkimisut taarsiivigitinnissaq pillugu apeqqutiniq piareersaanissamut eqqartuussissuserisussanngortitsisinnaanermik periarfissanik atuuttussanngortitsisoqarsimannginnera Ataatsimiititaliarsuarmi paasinnittaaseq malillugu taarsiivigitinnissamik

piumasaqaammik siuarsaasussaataitanermut taarsiullugu inuinnaat pinerluuteqarsimasumut piunasaqaataat politiinit suliarineqartariaqartut allassimavoq, tamatumani piunasaqaatit tamakku suliassani pinerluttulerinermut tunngasunik suliaqarnerni qitiunerusumik inissinneqarnissaat siunertarineqarluni taamaalillunilu pinerlunnernit eqqugaasup inatsisitigut inissisimanagera pitsanngorsarneqassalluni. Tamatumunnga ilassutitut suliassat tamakku ilarpassui, pinerlunnernit eqqugaasup pinerliisumut piunasaqaateqarsinnaanera, aamma pinerlunnernit eqqugaasut naalagaaffimmit taarsiiviginnittarnerit pillugit naevnini suliarineqarsinnaapput aalajangiiffigineqarlutillu.

Suliami pinerluttulerinermut tunngasumi inuinnaat saqitsaanneranni piunasaqaateqarfiusuni, Kalaallit Nunaanni Eqqartuussisarnernit inatsimmi § 334-ip ilusilerneqarnera taamaammat pinerlunnernit eqqugaasooq sinnerlugu taarsiivigineqarnissamik piunasaqaammik saqqummiussisussaataitaneq politiinit suliarineqarnissaanut atatillugu isiginiarneqassaaq, kiisalu siunertamut eqqartuussisuserisussanngortinneqartumit suliarineqassanngitsoq, tamanna ataatsimiititaliarsuup, suliassani eqqartuussisutigoortuni aamma qanoq naammassineqarnissaannut tunngasuni, pinerlunnernit eqqugaasup inatsisitigut inissisimanageranik pitsanngorsaanissamik kissaateqarneranut, tamannalu ilutigalugu pinerluuteqarsimasumut piunasaqaatigineqartut suliami pinerluttulerinermut tunngasumi qitiunerusumik inissinneqarneranut naleqqiunneqassaaq.

Ilaatigut aalajangersakkami imm. 2 malillugu inuinnaat saqitsaanneranni piunasaqaatit suliarineqarnerannik innersuussisinnaaneq pisunut taarsiivigineqarnissamik piunasaqaatit pigisanik aseruineranut tunngasunut killilerneqarsinnaavoq, taamaattumillu inatsisit pillugit apeqqutinut ajornakusoortitsisinnaavoq, soorluttaaq tamanna sioqqullugu eqqartuussisut isumaqatigiissitsiniarsimagaluarnerat iluatsinngitsoorsimasariaqarluni. Taamatut inuinnaat piunasaqaataannik suliarinninnerit inuinnaat saqitsaanneranni piunasaqaatinut innersuussinissamut killilimmik pisinnaaneq taamaalilluni pinerlunnernit eqqugaasut annertuumik eqqarsaatiginninnissamik siunertaqarpoq, pinerlunnernimmi eqqugaasut taarsiivigineqarnissamik piunasaqaatai suliassami pinerluttulerinermi tunngasumi aalajangiiffigineqarsimanngippata pinerlunnernit eqqugaasooq nammineerluni inuinnartut unnerluutigineqartumut / ajoqusiisumut suliassanngortitsisariaqartarmat.

Kalaallit Nunaanni ullumikkut Eqqartuussiivinni eqqartuussissuserisumik ilinniarsimasumik illersuisussanngortitsisinnaasannginneq arlalinnik unamillernartunik suliaasaqartoqartoq Justitsministeeriaqarfimmit eqqumaffigeqquneqarpoq. Tamanna tunngavigalugu Justitsministeeriaqarfimmi maannakkut Kalaallit Nunaanni pinerlunnermik eqqugaasumut ikiuuttussamik eqqartuussissuserisunik illersuisoqartalernissaata atuuttussanngortinneqarnissaanut periarfissanik qulaajaasoqarpoq, tamatumani sammisap 2020-mi Kalaallit Nunaanni Eqqartuussiveqarnek pillugu Siunnersuisoqatigiit ataatsimiinneranni oqaluuserineqartussat siunertarineqarluni. Nunatsinni Eqqartuussivimmit pinerluttoqarnerani innuttaasut piumasaqaataat pillugit innersuussutit attuumassuteqarnerat naapertorlugit suleqqinnermi ilanngunneqartassapput.

3. Inatsimmut missingiummut sanilliullugu inatsisissatut siunnersuut

Tusarniaanermut tunngatillugu inatsisissatut siunnersuummi § 336 b, imm. 2-mi aalajangersagassatut siunnersuut annertusineqarsimasoq Justitsiministeeriaqarfimmit oqaatigineqassaaq, taamaalilluni imm. 1-imi, taanna eqqartuunneqarsimasup anisarnera, iperagaanera il.il. pillugit pinerlunnermit eqqugaasup nalunaarfigineqartarnissaa aamma pinerluuteqarsimasunut tarnimikkut nappaateqartunut aamma taamatut atuuttussanngorput, tassa siornatigut malittarisassat atuuttut malillugit Danmarkimi pinerluttunik isumaginnittoqarfimmit aqunneqartumut tarnimikkut napparsimasut napparsimmaviannut tarnit pissusaannik immikkut ilisimasalinnit aqunneqartumut inissiisoqartussanngorlugu eqqartuussummik oqaatiginnittoqarsimatillugu, tassa imaappoq Pinerluttulerinermi inatsimmi § 161, imm. 2 atorunnaarsimasoq imaluunniit siusinnerusukkut Pinerluttulerinermi inatsimmi § 102, imm. 3 malillugit. Tamatuma saniatigut inatsisissatut siunnersuummut nassuiaatini ataasiakkaanik annikitsunillu nalimmassaasoqarsimavoq.